

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂȚATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 4161/1908.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul teologic ort. român din Arad, pe anul școlar 1908/9, au să fie înaintate la adresa Consistorului gr. ort. român din Arad, cel mult până în 1/14 August a. c., înscrise cu:

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară, prin care să dovedească că are pregătirea recerută prin Regulamentul pentru parohii.
3. Atestat de moralitate dela Ofic. parohial la care aparține vidimat și de protoprezviterul concernent.
4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea membrilor corporale.
5. Petițiunile să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

Arad, la 25 Iunie (8 Iulie) 1908.

*Consistorul gr.-ort. rom.
din Arad.*

Nr. 3081/1908.

Edict.

Ioan Ionescu, fost locuitor în Giula, învățător confesional, care de timp îndelungat s'a depărtat din comună în loc necunoscut, — prin aceasta din partea Consistorului român ort. din Arad, ca for disciplinar, e avizat, că pentru pertractarea protocolară a acțiunii sale disciplinare s'a fixat ziua de 114 Septembrie a. c. oara 9 a. m. în cancelaria senatului școlar. Pe acest termin, Ioan Ionescu se citează cu aceea observare, că conziderând absentarea dânsului, i-s'a dispus curator din oficiu în persoana avocatului dr. Mihai Marcus din Giula, și că reprezentarea lui, ca inculpat, nu va împedea mersul pertractării și urmările ei.

Arad, din ședința consistorială a senatului școlar, ca for de judecatorie disciplinară, dela 5/18 Iunie 1908.

Joan J. Papp m. p.
președinte.

Predică

la praznicul sfinților apostoli Petru și Pavel.

Iubiților creștini!

Isus Hristos venind în lume, a început a arăta prin cuvânt și prin semne văzute, prin așa numitele minuni, că este Trimisul lui Dumnezeu și Fiul Lui. Vorbele sale și lucrurile minunate ce le săvârșia au făcut, ca nu numai cei din țara sa, ci și din alte ținuturi să alerge la dânsul să-l vadă și să-l audă grăind.

Încunjurat totdeauna de mulțime de popor, de câte ori săvârșia vr'un lucru dumnezeesc, care trecea peste înțelepciunea și puterea celor de față, de atâtea ori își lăsau mii și mii de oameni casa și moșia și-l urmau pe Hristos. Văzând Isus Hristos, că sămânța ce o aruncă printre rădăcini adânci în inimile »lâncede ale poporului împrăștiat« precum scrie ev. Mateiu, văzând apoi că ceice gustă din pâinea creștinismului, o află dulce și așa zi de zi se sporește numărul celor ce cred adevărul vestit de Domnul nostru Isus Hristos — El își alege doisprezece oameni cu credință care să-i fie Lui într'ajutor, — pe acestia îi numește apostoli.

Din rândul sfinților apostoli cei mai des pomeniți sunt apostolul: Petru și Pavel a cărora pomenire o săvârșim astăzi.

Pentru ca acest praznic să-l putem sărbători cu mai mare cinste, — căci de ceice cunoaștem mai cu căldură — vedem iubiților creștini, cine au fost acești doi sfinți apostoli. Vă rog deci să fiți cu luare aminte!

Apostolul Petru iubiților creștini a locuit într'un orașel cu numele Vitsaida. Fiind el evreu de neam a trebuit să învețe și o măestrie, căci după rânduelile jidovești tot omul este obligat să

știe un lucru oarecare, ca să poată trăi. Petru, fiindcă orașul Vitsaida era aproape de lacul Genizaret care era foarte bogat în pești — atât el cât și întreaga familia sa erau — pescari. Ținutul orașului Vitsaida era foarte pacinic deci se potrivea de minune cu firea tăcută alui Petru. În aceste locuri și-a petrecut Petru însă numai tineretele sale, căci crescând s'a mutat în Capernaum la socrul său, care loc îl iubea Petru iarăși mult căci era aproape de râul Iordan, pomenit și de atâtea ori la Bobotează. În capernaum Petru și-a ținut tot vechiul său meșteșug — pescăritul. Ceice au fost în țara sfântă și au văzut locurile aceste despre cari vă vorbesc — spun — că sunt foarte frumoase, cu pământul greu de verdeață. Râul Iordan curge lin, deci tot ținutul e pacinic și te chiamă vrând nevrând să gândești la bunul Dumnezeu. În aceste lucruri petrecea Petru zilele sale, așteptând să vină mielul lui Dumnezeu despre care știa din sfta Scriptură că va veni.

Ne putem deci închipui cât i-a fost de mare bucuria lui Petru, când fratele său Andreiu i-a spus, că a aflat pe Mesia (Ioan I. 41). A fost negreșit fără margini, încât abia a așteptat să-l vadă. Mântuitorul nostru Isus Hristos la cea dintâie întâlnire cunoscând credința lui Petru i-a schimbat numele de Simon în cela care îl știm și noi cu toții. Mergând apostolul Petru iarăși la ale sale, Isus trecând odată pe lângă lacul Genizaretului și văzându-l pe Petru aruncând mregea în apă împreună cu fratele său Andreiu le-a zis lor: »Urmați-mi mie și vă voi face vânători de oameni«. Petru auzind cuvintele acestea, îndată și-a lăsat măestria sa și a urmat lui Hristos în tot locul. Petru de față a fost când a săvârșit Isus cea dintâie minune în Cana Galileii, călătorește pe o luntre împreună cu Isus pe lacul Genizaretului și de față a fost și la cea din urmă patimă a sa. Că l'a iubit pe Isus Hristos foarte mult se învederează și din întâmplarea, că din ceasul ce s'a lăpădat de Domnul în toate nopțile vieții sale a plâns amar, părându-i rău de greșala ce-a făcut-o.

După înălțarea lui Isus la ceriu, nici apostolul Petru n'a trăit mult, căci mergând la Roma să vestească cuvântul lui Dumnezeu — împăratul de atunci l'a răstignit cu capul în jos după cum a poftit însuși apostolul.

Văzurăm iub. creștini calea pe care mergând Petru a ajuns să predice cuvântul dulce alui Dzeu. Să vedem acum iub. creștini ceva și despre viața apostolului Pavel, care tocmai ca și Petru într'un mod miraculos și-a lăsat toate ale sale și a urmat lui Hristos.

Pavel iub. creștini, încă de mic iubea foarte mult cartea, care însușire i-a îmbucurat mult pe părinți știind că numai astfel va putea ajunge om mare.

Părinții lui Pavel văzându-i atragerea către învățătură, nu au făcut ca și mulți din Români nostri cari nu împlinesc voia pruncilor ca să-i dea la învățătură, — l'au trimis la Ierusalim unde erau școli mari, ca acolo să învețe științele. Apostolul Pavel întocmai ca și Petru pe lângă învățătură și-a câștigat cunoștința și despre o măestrie, a învățat adecă a face corturi. Un meșteșug se cerea să știe, ca la vremea de lipsă să nu piară și ca să nu se lenevească. La aceasta îi silește pe evrei o rânduială dintr'o carte sfântă a lor numită Talmud unde se zice: tot fiul lui Israil să cunoască o meserie spre a fi ferit de *lenevire* și *păcat*. (Pirke Aboth 2. 2).

Pavel, isprăvind cu învățătura în Ierusalim a început a păzi cu tărie legea sa strămoșească. Legea sa însă nu o putea păzi fără ca să prigonească pe ceice se închină lui Isus Hristos; Isus adecă și adevărul vestit de Dânsul loviau mult în nedreptățile jidovești și așa Pavel îi privea de dușmani.

Stând lucrul astfel, ne putem ușor închipui cât de mult a urât Pavel legea lui Hristos. Dar ce minune! Pavel la început prigonește pe creștini și-i închide în temniță, dar mergând spre un oraș cu numele Damasc, prin o rânduială mai înaltă a lui Dumnezeu vede o lumină din cer mai strălucitoare decât soarele precum însuși mărturisește la Fapt. Ap. c. 26, 13., și acea lumină îi ia vederea dar peste trei zile și-o dobândește iarăși și apoi uitând de obiceiurile sale vechi, se schimbă din dușman, în prietin și începe a vesti cuvântul lui Dumnezeu pretutindenea. Vedeti iub. creștini cât este de neștiută eșirea noastră din casă, Pavel a plecat la drum cu gândul să pună în fiară pe creștini, dar când a ajuns la Damasc firea lui răutăcioasă este schimbată în dragoste către creștini.

După vedenia ce a avut-o Pavel în drumul său spre Damasc, din hulitor de Hristos, se face iubitor de Fiul lui Dumnezeu, călătorește în patru răoduri în țările depărtate și cu înțelepciunea-i senină vestește calea adevărului și îndeamnă a sporî întru fapte bune.

Văzurăm iub. creștini pe Petru și întâmplările lui, și apoi iată vă făcu-i pe scurt și icoana minunată a apostolului Pavel adumbrată de lumina cerească. Dupăce l'am putut judeca pe fiecare deschilinit după vrednicile sale, să vedem iub. creștini, puterea apostoliei lor puși față în față.

Pe sfinții apostoli cei praznuim astăzi, nu-i prea putem despărți de olaltă în fapte și vrednicii, nu știm pe care l'am preamări mai mult?

Ași laudă pe apostolul Petru, care a fost tăria credinței și martorul tuturor lucrărilor lui Isus Hristos până la Înălțarea sa la ceriu, dar apostolul Pavel încă a suferit multe necazuri dela neamul său și apoi și-a dat viața sa pentru Isus

Hristos și biserica Lui; — a-și preamări pe Petru căci toată viața sa a plâns greșala ce-a făcut-o, că s'a lăpădat de Hristos, dar nici apostolul Pavel nu s'a gândit fără lacrimi în ochi la învățarea inimii sale și la prigonirea ce-a făcut-o lui Hristos și legii sale la început; l'ași iubi pe Petru și m'aș închină lui mai mult căci el cu ajutorul Duhului sfânt, a săvârșit multe minuni, dar nu mă lasă să o fac aceasta apostolul Pavel căci el a câștigat mii și mii de oameni legii lui Hristos, el a mântuit dela focul iadului norod mult întorcându-i la lumină și toate le-a cucerit numai cu sabia cuvântului, improșcat nu odată cu pietri, primind din partea Iudeilor precum însuși mărturisește în cinci rânduri tot câte »patruzeci de lovituri fără una«, Nu-i vom mai lăuda, căci icoana faptelor lor vorbește cu glas puternic despre vredniciile lor, cari abia ar încapa într'o carte întreagă.

Șacm lăsați-mă iub. creștini, să mă cobor cu gândul și la viața noastră de toate zilele și vedem ce să întâmplă azi.

Precum pe vremea sfinților apostoli, așa tocmai și azi plină e lumea de fărădelegi; precum atunci eră multă necredință așa tocmai și astăzi nu este mic numărul acelor cari iau cu ușurință numele lui Dumnezeu și clatin în credință ca și trestia pe rău. Dar iub. creștini, precum pe vremea Domnului nostru Isus Hristos s'au aflat oameni cu credință cari și-au dat viața pentru Fiul lui Dumnezeu, tocmai așa și astăzi sunt oameni și cred că trebuie să fie, cari având suflet mai curat mai cuprins de iubirea lui Dumnezeu ar putea face mult folos legii dumnezeiești. Astăzi iub. creștini într'un pământ cosiți, dintr'un izvor beți apă, vă întâlniți deci tot mereu; întâlnirea voastră însă să fie tot în dragoste. Cel cu înțelepciune sfătuiască pe cel mai lud, cel cu credință și alipire de sf. biserică și de stăpânul ei de Isus Hristos, învețe pe vecinul său și prietinel său să fie iubitor de Dumnezeu și de aproapele, căci din aceste două porunci răsar toate bunătățile.

Preoții, iubiți creștini numai odată, ori poate de două ori pe săptămână vă poate împărți vorbe bune din sfințele scripturi căci nu poate fi în tot locul cu voi, dar iub. creștini precum Isus Hristos și-a lătit legea cu ajutorul apostolilor, așa și noi datorință avem a fi toți sfătuitori întru cele bune. Fiți deci și voi sămănătorii cuvântului Dumnezeu ce-l auziți vestindu-se în acest sfânt locaș al lui Dumnezeu, căci dacă voi unii pe alții vă veți îndemna spre cele bune, tuturora va fi bine, căci dacă îl poți îndreptă pe celce vatămă avutul altuia, aperi și bogăția ta.

Rugându-Vă deci să fiți toți apostoli întru lățirea adevărului și întru îndemnarea la fapte bune, să vă gândiți pururea la acești doi mari stâlpi ai bisericii noastre sfinte a cărora pome-

nire o facem astăzi, căci numai urmând învățăturile lăsate nouă de acești sfinți apostoli, vom dobândi împărăția cerească. Amin.

F. Oșorheiu, Iunie 1908.

Petru Popa
paroh.

Editura „Minerva“.

III-a.

N. Dunăreanu, Răsplata, nuvele, 306 pagini. Prețul 1.50 lei.

Volumul cuprinde 11 bucăți, cele mai multe tratând subiecte din viața pescarilor de pe Dunăre și dela mare, din Dobrogea. Subiectele sunt noi și foarte interesante, făcându-ne cunoscute straturi sociale, preocupățiuni, și o lume puțin cunoscută dar cu atât mai interesantă.

În expunerile sale autorul se dovedește un puternic realist, care te zguduie cu forță expansivă și preciziunea analizei psihologice, cu cari prinde momentele pe cari le analizează.

Scriitor nou, *N. Dunăreanu* se prezintă deplin format prin volumul său prim, — el intră pe ușa cea mare între prozatorii artiști români.

Iată și titlurile nuvelor volumului său:

„Răsplata“, reprezintă viața unui „veteran“, colonizat în Dobrogea: „Vanea“ e istoria unei dragoste din viața pescarilor, cu un caracter dramatic sguđuitor. „Doi slușbași“, Maxim Ciacana „Intr'o noapte la pândă“, „Călugărul“, sunt minunate povestiri din viața pescarilor, cu nuanțe fine și reflexiuni asupra înfățișării vieții în străni și caracteristice situații. „Povestea unei iubiri“, Intr'un sat lipovenesc“, Spre Adâncata“, „La Cherhanana Uzlinii“, „Domnul Davidescu“, sunt totatătea bucăți frumoase, și ca fond și ca formă.

N. Dunăreanu e un artist nu numai ca concepții ci și ca formă; el are o limbă bogată și lin curgătoare, — uneori de-o plasticitate extraordinară, prin scurtime și vigoare.

I. L. Caragiale, Momente, schițe, amintiri. pg. 432. Prețul 2 lei.

Genialul scriitor, de o putere reflexivă incomparabilă în literatura română; scriitorul de o varietate neîntrecută în nuanțările expunerilor sale; filozoful, care judeca dela înălțimea pedestalului său, întemeiat pe evidența adevărului pentru capetele superioare; care dă o nuanță subiectivă plină de fond reflexiv celor mai hazlii din lucrările sale literare; — *I. L. Caragiale* ne pune la dispoziție prin ed. „Minerva“!, un prețios material, cuprins în cincizeci de bucăți.

Doritorii de a ceti — ar fi de dorit să fie cât mai număroși! — vor găsi în acest volum, b. oa. în „Câteva păreri“ judicioasele soluțiuni ce dă autorul unor probleme literare, de interes mai ales pentru noi Români.

„Nivana“, „Ironie“ și „Două note“, sunt remi-niscente și analize psihologice și sociale, referindu-se în special la poetul mare M. Eminescu, pe care îl pune în adevărată lumină.

Restul volumului, foarte variat și plin de umor ori sentimentalism, sarcasm și reflexiuni.

A lăudă pe acest scriitor e nu numai de prisos, ci ar fi a nu-l putea aprecia după înălțimea sa.

M. Sadoveanu, *Dureri înăbușite*, Operă premiată de „Academia Română“. Ediția II-a Preț 2 lei.

Unul dintre cei mai populari scriitori dintre con-temporani, este M. Sadoveanu. Apariția în nouă ediție a acestui volum, care a fost premiat, ca ediție primă, și aprecierile noastre asupra acestui scriitor, publicate în coloanele acestei reviste și cu altă ocaziune, vor fi o garanție a răspândirii acestei cărți frumoase.

Nu se poate caracteriza mai bine aceasta scriere, decât prin propriile cuvinte ale lui M. Sadoveanu, pe cari le prindem într-una din paginile sale :

„... Iar bătrânul, în întuneric, poate oftă, poate plânge în tăcere, ca un drumeț care se întoarce în locurile vechi și nu găsește nimic din ce eră odată; pretutindeni, pe ruinele trecutului, vede izbucnirea vieților nouă“.

Dragostea de trecut și credința în viitor!

Guy de Maupassant, *O viață* „Umilul adevăr“ traducere de Em. Gârleanu. Pr. 2 lei.

Acest roman este unul din principalele opere ale celebrului scriitor francez, a cărui nume a trecut peste hotarele tuturor popoarelor.

Traducerea românească, făcută de un scriitor român, e bine venită. Volumul are o prefață în care se face explicația și caracterizarea operei și scriitorului, de marele critic francez Emile Fagnat; și mai cuprinde și portretul lui Guy de Maupassant, cu un autograf și o dedicație a lui, adresată d-nei Iosefina Sturdza, fiica marelui Costache Negri, fost membru al pleiadei tinerilor de prin anii 1840... cari au creat România modernă.

S. Secula.

Emil^{*)}

sau

Despre educațiune

de

I. I. Rousseau,

traduse de

Ioan Ardelean învățător.

Prefața autorului.

Colecțiunea aceasta de meditațiuni și cugetări, care se pare a nu avea nici un sistem și legătură, s'a făcut deosebi pentru acea mamă, care iubeste cugetarea. La început mi-am propus a face o monografie,

abia de câteva pagini; mai târziu însă materialul, contra voinței mele, m'a răpit cu sine în așa mod, încât din simpla monografie s'a făcut un astfel de op, care considerând ceea ce conține, la tot cazul e foarte extins, dar luând în vedere subiectul pe care-l îmbrățișează, e prea subțirel. Mult timp m'am îndelungit cu gândul ca să-l dau spre publicare sau nu și adeseori simțiam în inima mea, că pentru a scrie o carte bună, nu sunt suficiente spre deplină asigurare publicarea mai multor lucrări mărunte. Pe lângă toate ni-zuințele mele, neputând face opul meu mai bun de cum este și în calitatea în care se află, mi-am propus a-l publica, pentru că afirm, că e de foarte mare importanță, a atrage atențiunea publicului spre această chestiune. Propunând însă, că ideile mele sunt bune, dacă totuși imi va succede ca în unii oameni să deștept binele, atunci timpul nu l-am pierdut n zădar. Un bărbat care trăind retras își împrăstie filele în lumea mare, fără să aibă admiratori și puternici patroni, nu trebuie să aibă teamă, că toate erorile lui sunt primite fără nici o cercetare anterioară.

Puțin vorbesc despre însemnătatea educațiunii bune: dar cu atât mai puțin voiesc a arăta metoda obicinuit a-l educațiunii greșite. Aceasta au făcut-o înaintea mea cu miile și nu sunt dispus să-mi umplu cartea cu astfel de idei, pe cari lumea le cunoaște de mult. Numai atâta am de observat, că oamenii în veci imitează obiceiurile deja înrădăcinate, fără a se cugeta cineva a le înlocui cu mai bune. Literatura și știința secolului nostru e mai mult de natură stricăcioasă, de cât edificatoare. Toate le criticăm în tonul măestrului, dar să recomandăm lucru mai bun, la această mândrie filozofică avem lipsă de un ton mai puțin lingușitor, care, precum se zice, tinde spre prosperarea binelui comun! iar cea dintâi dintre avuțiile comune, măestrăia educațiunii, încă e tot desconsiderată. Subiectul meu cu toate că a apărut cartea lui Locke, va rămânea de tot nou.

Viața copilărească nici decât nu e cunoscută încă. Pe lângă toate acele idei greșite, pe cari le cunoaștem, înaintarea lor e numai o înaintare în căile greșite. Cei mai mândri oameni cercetează până la disgustare, că ce trebuie să știe omul și nu ia în vedere, cât poate învăța copilul. Ei privesc pe copil de om matur fără a lua în considerare, ce este copilul înainte de a fi om. Așa dară aceasta este știința aceea, care am studiat-o cu multă râvnă, astfel, că din experiențele mele și atunci pot trage folos, dacă metoda mea s'ar documenta a fi greșit și fără bază. Se poate că am văzut foarte rău aceea ce ar trebui să fac, dar persoana în jurul căreia se grupează toată activitatea noastră, așa presupun, că am văzut-o destul de bine. Incepeți deci cu aceea, ca să studiați mai bine elevii voștri, pentru că la tot cazul nu-i cunoașteți pe deplin. Și dacă opul de față îl cetiți din acest punct de vedere, așa cred, nu va rămânea pentru voi fără nici o dobândă.

În ceea ce privește acea parte a cărții mele, pe care o numesc de comun *sistematică*, dar care pentru mine nu este altceva, de cât urmărirea căii arătate de natură, în aceasta se vor împedeca cetitorii mai ales. La tot cazul aceasta formează scăderea, de unde vor ataca-o și poate fără nici o cauză. A-mi ceti opul, mai îngrabă se vor decide, decât a-l privi de dizertațiune, în cauza educațiunii. Dar ce să le fac? Nu scriu după ideile altora, fără numai după proprii idei. Nu observ metoda altor oameni, aceasta deja de mult mi-au imputat-o. Dar imi stă în putință a căștiga alți ochi, a nutri alte idei? La tot cazul nu!

*) Din cauza aglomerării materialului în anul 1906, renunțăm acum de nou publicarea.

Numai aceea depinde de mine, ca să nu fac numai de capul meu și să nu fiu încrezut, să ruget despre mine, că sunt mai înțelept de cât lumea: dela mine depinde, dacă nici nu schimbarea simțurilor, dar cel puțin atâta să nu despereze; aceasta e tot ce pot să fac și voi face. Deși une-ori grăesc mai afirmativ, aceasta nu trebuie privită, ca și când a-ș sili cetitorul să primească ideile mele, Pentru ce să prezint de dubioase acele lucruri, pentru cari eu am mai puțină dubietate?

Părerile-mi astfel exprimându-le, liber, nici dela alții nu aștept ca să le recunoască de neînșelătoare și chiar pentru aceasta întăresc ideile cu diferite momente, ca alții să le poată examina și să judece despre mine. Dar din aceea, că eu nu pretind primirea ideilor mele încă nu urmează ca să le dau publicității, pentru că acele principii, la cari, referitor sunt de altă părere, în general nu mai îmi sunt interesante, dar atât de interesante pentru viață, că dela corectitatea sau necorectitatea lor depinde fericirea sau nefericirea genului omenesc.

„Aceea trebuie recomandat, ce se poate realiza“ îmi strigă necontentit. Aceasta atâta înseamnă, ca și când ar zice: „Aceea recomandă a face, ce fac“ sau „Recomandă un astfel de bine, care poate fi comparat cu răul existent“. Aceasta însă e imposibilă, pentru că într'o astfel de comparațiune binele s'ar transformă, iar răul nu s'ar îndreptă nici de cum. Mai bucuros aș urmă întru toate obiceiul deja primit, de cât a-l urmă numai de jumătate, iar de jumătate nu. În chipul acesta cel puțin aș afla mai puține neînțelegeri între oameni, dar a merge deodată în două direcțiuni nu se poate. Părinți! Aceea se poate realiza, ce omul voește a duce la îndeplinire. Pot eu să răspund despre voința voastră?

La ori ce recomandare două împrejurări pot fi considerate: întâi, că recomandarea făcută în sine să fie bună, a doua, toate să se poată realiza ușor.

În cazul prim e suficient, că aceea ce în recomandare e bun, să fie în natura obiectului, aici d. e. că metoda educațiunii să se potrivească și să corăspundă naturii omenești.

Punctul al doilea depinde dela împrejurările date. Aceste împrejurări neapartținând la esența lucrului, nici nu sunt îndestulitoare și se pot schimba până în infinit. Așa d. e. ceva metod poate fi practicat în Șvizzera și necorăspunzător pentru Franța; un altul se poate aplica fără excepțiune pentru poporul de rând, al treilea deasemenea numai pentru clasa înaltă. Ușorarea mai mică sau mai mare a realizării depinde dela mii de împrejurări, cari pot fi conziderate numai în metoda aplicată pentru anumitele țări sau clase. Dar toate aceste aplicări extraordinare neapartținând la esența subiectului meu, asupra planului meu nu au nici o influență. Ocupe-se cu aceasta alții, dacă le convine, conform aceluși ținut sau clase, căreia aparțin. Mă îndestulesc cu acea experiență, că în tot locul, unde numai există oameni, a-i preface în acela, ce recomand procedând astfel; pentru toți aceștia, pentru toți alții, numai bine am putea face. Dacă nu aș satisface acestei promisiuni la tot cazul nu am dreptate dar dacă corespond, ar fi neîndreptățire a pretinde dela mine mai mult, de cât am promis eu.

(Va urma.)

Nr. 3835/1908.

Anunț școlar.*)

Școala civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1908/9 se vor face în zilele de 19—23 August (1—5 Septemvrie) a. c., în localitatea școlii (Strada Deák Ferencz Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris, își vor anunța fetele spre primire încă de mai nainte, *îndată după publicarea acestui anunț*, adresându-se în această afacere dlui dr. George Ciuhandiu, referent școlar la Consistorul rom. ort. din Arad.

Taxa pentru internat este: 450 cor. pe anul întreg școlar, în care sumă se cuprinde și didactrul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în trei rate treilunare egale, la Administrația cassei Consistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. *Instrucțiunea prescrisă pentru clasele I—IV civile*, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar Dumineca și în sărbători 3—4 plese), *ușină* (cafea cu lapte) și *cină* (două plese).

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medic (pe an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru *instrucția la pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la *prima* înscriere 6 cor., ca *taxă de înscriere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru *biblioteca școlară*.

Taxele: pentru medic, de instrucție la pian, de înscriere și pentru sporirea biliotecii se vor plăti la mâna directoarei școlii.

Elevele externe vor plăti *didactru* 60 cor., la an, care asemenea va solvi anticipativ, trei rate egale de câte 20 cor.

Elevele *externe*, cari vor veni mai târziu, au să plătească *întreg didactrul*, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească *didactru* pe timpul întârzierii.

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pelângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen.

Acele eleve, cari după absolvarea școlii doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, croit, cusut, muzică, pictură ș. a. vor fi primite ca eleve benevole cu taxa elevelor interne.

In clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi,

*) Organele noastre de publicitate sunt rugate a face loc acestui anunț.
Red

în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

In celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc în clasa a II-a civilă pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru primadată la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: extras de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (madraț), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 5 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters lavorul, perie de cap, de dinți și de haine, peapțan și foarfeci, haină de port și 4—6 șurțe negre, 1 palton (haină de iarnă) și 2 părechi de ghete.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă îndată dela începerea anului școlar are să fie provăzută cu *manuale și recvizite de învățământ*, respective cu recvizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, la mâna directoarei internatului, o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinți sau îngrijitori lor

În privința uniformeii, care va fi modestă, se vor lua dispozițiuni ulterioare.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare, în 25 August (7 Septembrie) și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, 17/30 Iunie 1908.

*Consistorul rom. ort.
din Arad.*

Nr. 3834/1907.

Aviz!

Candidații de învățatori, cari până la 9/22 August a. a. nu s'ar alege undeva, — întru cât reflectează la alipire, să se însinue Consistorului până la terminul de sus, prezentându-și în copie testimoniul de cvalificațiune.

E de ajuns numai însinuarea în scris, fără să se mai facă cheltuieli zădarnice, umblând pe aici.

Arad, 17/30 Iunie 1908.

Ioan I. Papp m. p.
Episcop.

Aviz!

Știpești fundatiunilor diecezane, administrate de acest Consistor, sunt provocați prin aceasta a-și subșterne aici, până cel mul *la 18/31 Iuliu a. c.*, testimoniile în original, ori în copii legalizate prin oficiul protopopesec concernent, despre rezultatul studiului în anul școlar 1907/8.

Tot atunci să arate fiecare stipendist, că din care fundatiune a fost împărțit de stipendiu?

Se atrage atențiunea tuturor știpeștilor, că *nesubșternerea testimoniului la vreme*, se va socoti ca renunțare la stipendiu sau ca pedecă de a se mai putea susține stipendiu, — dreptce stipendiu în atare caz va fi conziderat ca sistat.

Arad, la 6/19 Iunie 1908.

*Consistorul gr.-ort. român
din Arad.*

Aviz!

Tipărituri necesare învățătorilor precum:

„Act de dotațiune“ (Dij levél), coale singuratice à 8 fileri.

„Protocolul de dotațiune“.

„Evidența plătirii salarelor învățătoresți și tipăriturile de înștiințare către inspectorii școlari“.

Conform §-lui 10 din instrucțiunea ministerială referitor la salarele învățătoresți se află de vânzare în **tipografia diecezană din Arad.**

Pentru o școală se recere în total circa 25 coale a căror preț e 1 cor. 90 fil. cu porto cu tot.

Aviz!

În nexul circularului Nr. 1707/1908 se avizează cei interesați, că prețul „Anuarului școlar“ costă 3 cor. + 30 fileri pentru porto.

Tipografia diecezană.

Arad Bathtyány Nr. 2.

CRONICA.

Conferință. Protopopul Beliului Petru Serb, a convocat preoțimea din tractul său, la conferință preoțească pe ziua de 6/19 Iulie a. c., care să va ținea în Ucuriș. Obiectul conferinței îl va formă chestiuni de interes pastoral precum și consfătuiri private preoțești.

La mormântul lui Șaguna. Luni, în 16/29 Iunie c. ziua marelui Arhiereu Andreiu baron de Șaguna, s'a făcut, ca în toți anii, peregrinaj la mormântul din Rășiari. a marelui întemeietor al bisericeii noastre ortodoxe române. Din partea societății de lectură „Andreiu Șaguna“ a teologilor dela seminariul „Andreian“ din Sibiiu au luat parte la peregrinaj unsprezece elevi, constituiți în cor.

Sfânta liturghie a fost oficiată în Reșinari de către preoții locali, Lungu și Cioran, iar parastasul s'a făcut la mormântul lui Șaguna. Elevii din seminar au depus o frumoasă cunună pe mormânt, iar absolventul de teologie Petru Debu a rostit vorbirea ocazională, cu care a făcut bună impresie asupra ascultătorilor. Terminate acestea, elevii au fost invitați la masă, unde părintele Lungu le-a vorbit despre însemnătatea zilei și despre datoria celor chemați să conducă poporul de a-și împlini cu râvnă chemarea, căutând să-și ducă credincioșii la înaintare și fericire.

Necrolog. Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștință rudeniilor, prietenilor și cunoșcutilor noștri, că neuitatul soț tată și bunic Mihai Raicu azi în 6 Iulie st. n. după amiază la 3 oare în etate de 74 ani, după scurte dar grele suferințe, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, împărțit fiind cu sfințele taine ale muribunzilor. Osămintele scumpului defunct s'au așezat spre veșnică odihnă în 8 Iulie n. după amiază la 2 oare în cimitirul gr.-or. român de jos din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Arad, 6 Iulie n. 1908. Iuliana Raicu, soție. Sava Raicu și familia secretarul băncii „Victoria”. Ioan Raicu și familia, Maria Raicu măr. Ambruș și familia. Dimitrie Raicu și familia, Luca Raicu și familia Isidor Raicu și familia, Iuliana Raicu măr. Ionescu și familia, fii și fiice.

Ministrul cultelor și al instrucțiunii cu rezoluția dela 4 Mai a. c. nr. 51049 a mai aprobat următoarele scrieri ale dlui Iuliu Vuia, cari se pot comanda din tipografia diecezană din Arad, ambele abecedare, cărțile de cetire, pentru clasele 3, 4, 5, 6, limba română, aritmetica, geometria și economia. Sub nr. 28419/1907 s'au aprobat ambele cursuri de maghiară.

Apel și rugare. P. T. Domni, onoratele oficii parohiale și institute de credit cari au primit colecte pentru adunarea de oferte benevole în scopul renovării bisericii ort. române din Oradea mare -Újváros' sunt prin aceasta rugați a ne reînapoia colectele-cu ori ce rezultat ar fi până la 1 Augus. n. a. c. ca așa să ne putem da samă despre rezultatul colectelor intrate. Oradea mare 6 Iulie 1908. *Comitetul parohial.*

Concurs.

Pentru îndeplinirea definitivă a unei dintre stațiunile învățătorești dela școala gr. or. română din Șeitin, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele: 1. Salar fundamental solvit lunar anticipando 1000 cor. 2. Relut de cvartir 200 cor. 3. Paușal de lemne pentru școală. 60 cor. 4. În curățitul, măturatul școalei 40 cor. 5. Scripturistica 12 cor. 6. Un extravilan de câțiva stânjini □. 7. Dela înmormântare, eventual părăstas, cât 1 cor. 8. La conferință 4 cor. la zi și perijunctură, și cvinevenalele prescise în lege după 5 ani dela definitivizare.

Recurenții să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale, iar recursurile ajustate cu documentele prescise în lege, adresate com. par gr.-or. român din Șeitin se vor înainta Rêv. Domn ppezviter tractual Vasile Beleş în Arad.

Șeitin, la 15 Iunie 1908.

Dimitrie Mesaroșiu,
preș. com. par.

Dimitrie Micu,
not. com. par.

În conțelegere cu: Vasile Beleş ppezv. insp. școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești din **Bencecul-rom.**, (pprezbiteratul Timișorii) prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele anuale sunt: 1. În bani gata 292 cor. 84 fil., ce se vor plăti pe cvartal anticipativ. 2. 4 1/2 jughere livadă, (darea o va răspunde alesul). 3. 30 hl. grâu. 4. Lemne pentru învățător 4 (patru) orgii, iar pentru încălzirea salei de învățământ 2 (două) orgii. 5. Pentru scripturistica învățătoarească 10 cor. 6. Pentru conferințe 18 cor. 7. Dela înmormântări când va fi poftit una cor. 8. Dela comuna politică pentru conducerea școalei agronomice 60 cor. 9. cortel în natură în edificiul școlii și grădina pentru legumi 1/4 jugher.

Recurenții vor avea să se prezenteze în s. biserică d'acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, în vre-o Duminecă ori sârbătoare. Recursurile ajustate cu documentele de lipsă și cu declarația, că numai după 5 ani de serviciu ne'nterupt reflectează la cvinevenal sunt a se înainta la P. On. oficiu ppezviter în Temesvár-Gyárváros.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Bencecul-român, la 8/21 Iunie 1908.

Comitetul parohial.

În consensul ppezb.: Dr. Tr. Putici m. p. insp. școl.

—□—

1—3

Prin aceasta se escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești-cantorale gr. or. rom. din comuna **Crocna**, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele anuale sunt; 1. Salar în bani 357 cor. 64 fil. 2. În naturale 12 hl. grâu 160 cor. 12 hl. cucuruz 10 cor. 3. 10 jugh. și 1400 □ pământ arător 163 cor., de după care contribuțiile reg. și com. va avea să solvească învățătorul. 4. 40 m. lemne pentru învățător 200 cor. 5. Cortel cu grădină de 1/2 jugh., grajd, colnă cu cociună pentru porci. 6. Pentru cantorat 28 cor. 7. Pentru conferință 20 cor. 8. Pentru scripturistica 6 cor. 9. Pentru încălzitul salei de învățământ 8 m. lemne. 10. Dela înmormântări unde va fi poftit dela cei mari 1 cor., dela mici 40 fil. 11. Pentru manipularea grădinei de pomi dela notarul cercual 60 cor.

Alegându-l va avea să îndeplinească și să conducă cântările bisericesti și a instrui pe școlari în cântările rituale.

Ceice doresc a ocupa aceasta stațiune să avizează că recursurile lor, instruite cu toate documentele prescise în lege de învățământ și adresate com. par., să le trimită P. On. Oficiu ppezviter în N. Halmagy, având până la alegere a se prezenta în s. biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Crocna în ședința comitetului parohial ținută în 12/25 Iunie 1908.

Pentru com. parohial:

Teodor Bodea
paroh preș. com. par.

În conțelegere cu mine: Cornel Lazar ppezv. insp. școl.

—□—

1—3

În urma ordinului Ven. Consistor Nr. 2956/1908 pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor la școala confesională gr. or. rom. din comuna **Mădrigești**, (pprezviteratul Halmagy), se escrie concurs cu

termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. În bani gata 320 cor. 2. În naturale 8 șinice bucate, jumătate grâu jumătate cucuruz, grâul prețuit șinicul în 16 cor. de tot 64 cor. cucuruzul prețuit șinicul în 12 cor. de tot 48 cor. 3. Lemne 8 stângini pentru școală și 5 stângini pentru învățător, stânjina în preț de 3 cor. de tot 150 cor. 4. Conferința 8 cor. 5. Scripturistica 2 cor. cari sume compute, laolaltă dau suma de 582 cor., iar restul se va preliminar în preliminarul de pe anul 1908/9 ca să corăspundă suma la 600 cor.

Recurenții sunt poftiți să-și substearnă recursele lor edjustate conform regulamentului și adresate com. par. din Mădrigești pe calea P. On. Oficiu pprezvitral din Hălmațiu (N. Halmágy) și să se prezinte în sfta biserică din loc spre a-și arată dexteritatea în cântare și tipic având alesul a providea strana fără alta remunerare. Se observă, că alesul se va îngriji de cvartir pe speșele sale până la renovarea școlai.

Ridicarea salarului la 1000 cor. se va cere dela stat conform articolului de lege din anul 1907.

Mădrigești, la 12/25 Iunie 1908.

George Leuca
paroh preș. com. par.

În conșelegere cu mine: *Cornel Lazar* prezv. insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii de învățător-cantor dela școala gr. or. rom. din **Hontșor**, (pprezviteratul Hălmațiuului) în urma ordinului Consistorial de Nr 2643/1908, se escrie concurs din oficiu cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: În bani 378 cor. 2. În naturalii 14 șinice jumătate de grâu, jumătate de cucuruz, în valoare de 222 cor. 3. Lemne pentru încălzitul școlai și pentru învățător m. □ 20 sau 40 cor. 4. Venite cantorale dela înmormântări mari unde va fi poftit 1 cor., cari toate laolaltă fac suma de 600 cor. Întregirea la 1000 cor. conform art. XXVII din 1907, se va cere dela stat încă în acest an școlar. 4. Spese de conferință 10 cor. 5. Scripturistica 10 cor. 6. Cvarțir cu 1 chilie, culină și grădină.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursele lor adjustate cu toate documentele prescise și adresate com. par. din Hontșor să le substearnă pe calea P. On. Oficiu pprezvitral din Hălmațiu N. Halmágy, până la terminul indicat și sub durata concursului să se prezinte în s. biserică din Hontșor spre a-și arată dexteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscut poporului.

Hălmațiu, la 23 Iunie (8 Iulie) 1908.

Cornel Lazar pprezv. insp. școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala din **Sârbești**, tractul Vașcoului prin aceasta se escrie concurs cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficială.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 410 cor. în bani, solvite de parohia Sârbești și filia Șiuștiu, dela Sârbești câte 7¹/₂ litre bucate parte grâu parte cucuruz dela fiecare nr. de casă, nr. familiilor 80, apoi tot dela Sârbești 60 cor. pentru lemne, iar dela Șiuștiu 16 metri lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ. Cel ales fără altă remunerațiune va fi și cantor, va avea cvartir și grădină.

Ceice doreșe a ocupa acest post sunt poftiți a-și înaintă rugările lor instruate conform regulamentului, subsemnatului în Segyest p. u. Rieny, iar în vre-o Duminecă au să se prezinte la s. biserică spre a-și arată dexteritatea în cântare și rituale.

În conșelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. pprezital

□—

2—3

Nr. 3811/1908.

Prin aceasta se publică concurs cu termin de **24 Iuliu (6 August)** a. c., pentru conferirea stipendiilor din fundațiunea **Teodor Papp**, cari vor deveni vacante până la terminul de concurs.

Îndreptățiți la aceste stipendii sunt conform literelor fundamentale:

- rudeniile fundatorului;
- tinerii români ortodocși din Giula;
- în lipsa recurenților de sub a) și b), urmează îndreptățirea tinerilor ortodocși din întreaga dieceză a Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului român ort. din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate la vr'un notariat public regesc:

- Extras dim matricula botezărilor, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericii române gr. or.
- Rudeniile, cari reflectează la stipendiu au să prezinte și informațiune familiară în toată regula.
- Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților concurentului însuși.

Atestatul de paupertate se recere și dela rudeniile fundatorului, dacă reflectează la stipendiu.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1907/8, iar univerzitarii — despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.

5. Certificat medical despre starea sanitară a concurentului.

6. Dacă concurentul a intrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic: unde, în ce catitate a petrecut și ce purtare a avut?

7. Concurentul va avea să arate în petițiune specialitatea la care, și locul unde voiește să urmeze studiile, precum și aceea, dacă are ori nu, și alt stipendiu; dacă da, de unde și în ce sumă?

Petițiunile, cari nu vor întruni condițiunile de mai sus ale concursului ori ar întră după expirarea concursului, nu se vor luă în socotină.

Fiecare concurent are să comunice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea Consistorului.

Arad, 17/30 Iunie 1908.

Consistorul ort. rom.
din Arad.

—□—

2—3

Se publică concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din:

- Mustești**, în bani 181 cor., pământ extravilan 6 jugh. 45 cor., fân 15 cor., 6 șinice grâu 60 cor., și 6 șinice cucuruz 48 cor., 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ, scripturistica 8 cor., conferință 16 cor., cvartir, grădină și venitele cantorale uzitate.

2. *Minead*, în bani 200 cor., 4 htl. grâu 4 htl. cucuruz, scripturistică 5 cor., conferință 6 cor., 5 stângini de lemne din cari se va încălzi și școala, cvartir și grădină.

3. *Nădălbești*, în bani 120 cor., 4 stângini de lemne, 6 șinice bucate, cvartir și grădină.

4. *Neagra*, în bani 200 cor., 4 șinice grâu 40 cor., 4 șinice cucuruz 32 cor., pentru lemne la școală și sala de învățământ 32 cor., scripturistică 4 cor., venitele cantonale, cvartir și grădină.

5. *Păușeni*, în bani 330 cor., conferință 20 cor. scripturistică 10 cor., curatorat 48 cor., 32 metri lemne și pentru sala de învățământ.

6. *Roșia*, în bani 240 cor., 5 șinice grâu 60 cor. 5 șinice cucuruz 50 cor., conferință și scripturistică 18 cor., lemne 4 stângini 80 cor., cvartir și grădină.

7. *Susani*, în bani 160 cor., 6 șinice bucate, 4 stângini de lemne, 2 măsuri mazere, scripturistică și conferință 16 cor., cvartir și grădină.

8. *Cacărău*, în bani 300 cor., conferință 10 cor., scripturistica 8 cor., 10 șinice bucate (jumătate grâu, jumătate cucuruz), 5 stângini de lemne și pentru sala de învățământ, cvartir și grădină.

La toate aceste stațiuni se înțelege și sperativa întregire de stat la timpul său conform noii legi școlare.

Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescise, vor avea a le subșterne oficiului protopopesc din Buteni (Buttyin) com. Arad, până la **30 zile** după publicarea acestui concurs, având a se prezenta în careva Duminecă, ori sârbătoare în s. biserică din comuna în care a recurs, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Buteni, la 15/28 Iunie 1908.

În conțelegere cu: *Trăian I. Magier* pprezv, insp. școl.

—□—

2—3

Pe baza încuviințării Ven. Consistor diecezan Nr. 2575/1908, prin aceasta se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala inferioară cu cl. I II mixte din comuna *Cenadul-unguresc*, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 1000 cor., și cvinevenalele prescise de lege. 2. Cvartir liber cu două chilii, cuină, cămară, grădină și celelalte aparținătoare. 3. Pentru conferință 24 cor. 4. Scripturistică 10 cor. 5. Pentru încălzirea salei de învățământ 3 stângeni de lemne cu acel deobligământ, ca alesul să provadă în decursul anului școala fără ca eventual să pretindă dela comuna bis., mai mult. 6. Dela tmormântări unde va fi poftit 1 cor., asemenea și dela cununii și parastase. 7. Alesul va avea să conducă cântarea bisericească în strana stângă și a țineă școala de repetițiune cu elevele fără altă remunerațiune. Dela recurenți se cere să aibă calcul general distins, sau cel puțin bun. Cei apți pentru conducerea corului vor fi preferiți.

Comuna bisericească dă alesului cvinevena'l numai după un serviciu neîntrerupt de 5 ani prestat în aceasta comună, dreptacea recurenții au să arate

în scris că de când își formează dreptul de cvinevenal.

Recursele ajustate cu documentele recerute și adresate comitetului parohial sunt a se subșterne la On. Oficiu protoprezviteral din Arad, iar recurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial gr.-or. român ținută în Cenadul-unguresc la 25 Mai (7 Iunie) 1908.

Tăut Stanimir,
preș. com. par.

Efrem Brindea,
notar com. par.

În conțelegere cu: *Vasilie Beleş* protopop insp. școlar

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci *Tărcăiță*, din tractul Vașcăului prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: în bani 400 cor., dela comuna parohială pe lângă care sumă la timpul său se va cere întregire dela stat, apoi cvartir și grădină.

Ceice voiesc a ocupa acest post prin aceasta se avizează, că recursele lor să le subștearnă în termen regulamentar On. Domn Moise Popoviciu adm. ppreș în Segyest p. u. Rieny, ajustate cu documentele prescise, iar dâșii să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din Tărcăiță, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopesc.

—□—

3—3

Compactor român în Arad

Iustin Ardelean

Strada Weitzer János Nr. 13.

Execută grabnic și prompt
tot soiul de lucrări, atingătoare de
aceasta branșe.

Legătură fină și durabilă.

Prețuri moderate.

30

Telefon Nrul 266.

Telefon Nrul 266.

Tipografia Diecezană

se recomandă a execută tot felul de lucrări tipografice, ce se țin de această branșă, și anume:

Opuri și broșuri

Invitări, Bilete de logodnă după dorință și în culori, Bilanțuri, Anunțuri funebre, Statute, Libele, Circulare, Afișe, Bilete de cununie după dorință, Bilete de intrare, Cărți de vizită diferite formate, Menu, Plicuri cu firmă, Obligațiuni, Diferite tipărituri pentru bănci, etc. etc. : precum și **NOTE MUZICALE** pentru cor, pian, violină, cari se efectuează prompt și în cel mai scurt timp.

Prețuri curente.

TIPOGRAFIA DIECEZANĂ
ARAD, St. Batthyányi Nr. 2.

==== Lângă Conzistorul gr.-or. rom. ====

Telefon Nrul 266.

Telefon Nrul 266.